

Каціна К. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Сучасні умови господарювання в Україні характеризуються стрімким та динамічним розвитком ринків, загостренням конкурентної боротьби, невизначеністю та мінливістю зовнішнього середовища підприємств, значним впливом науково-технічного прогресу, політичною та економічною нестабільністю. Саме такі умови функціонування спонукають вітчизняні підприємства використовувати нові механізми формування стратегії розвитку для забезпечення ефективної діяльності, зміцнення позицій на ринку та досягнення безперервного розвитку.

Стратегія розвитку підприємства являє собою генеральну комплексну програму дій, що дає представлення про прогностичні параметри майбутнього розвитку суб'єктів господарювання та враховує стратегічні цілі й наявні ресурси, що є необхідними для їхнього досягнення. Стратегію розвитку пов'язують з діяльністю підприємства на ринках й спрямованістю на розвиток потенціалу організації [4].

Формування успішної стратегії розвитку компанії повинно враховувати принципи, склад та послідовність етапів її розробки.

До основних принципів розробки стратегії розвитку відносяться:

- 1) орієнтація на довгострокові глобальні цілі розвитку;
- 2) врахування усіх можливих варіантів та напрямів розвитку;
- 3) гнучкість та постійна адаптація до змін, які виникають у внутрішньому й зовнішньому середовищах;
- 4) комплексність та узгодженість на різних ієрархічних рівнях.

Процес формування стратегії розвитку підприємства можна визначити як системний і комплексний процес, що базується на стратегічному мисленні та баченні [1]. В загальному вигляді процес розробки стратегії розвитку в організації повинен здійснюватися поетапно враховуючи сучасні умови господарювання в Україні задля забезпечення дієвості даної стратегії:

- 1) визначення місії підприємства (формування кредо та іміджу);
- 2) аналіз стану зовнішнього середовища та визначення його впливу на підприємство, при цьому необхідно приділити особливу увагу впливу факторів економічної та політичної нестабільності в Україні, адже у сучасних умовах господарювання присутня значна кількість економічних реформ, законодавчі зміни, кризові прояви, що негативно можуть впливати або гальмувати розвиток підприємства;
- 3) оцінка сильних й слабких сторін діяльності організації;
- 4) визначення та формування цілей стратегії розвитку;
- 5) розробка, вибір та оцінка стратегічних альтернатив розвитку компанії;
- 6) реалізація стратегії розвитку підприємства та аналіз її ефективності, визначення недоліків та коригування (за необхідністю) [5].

Застосування ефективної стратегії розвитку на підприємстві можливе за умов спрямованості на досягнення цілей розвитку компанії, сприятливого макрота мікроклімату, інтенсивного розвитку й достатнього рівня науково-технічного потенціалу організації [3]. Використання правильно розробленої стратегії розвитку забезпечує підприємству наступні прерогативи:

- досягнення на довгостроковий період конкурентних для організації переваг, що у сучасних умовах забезпечуються використанням інновацій, орієнтованих на поступальний розвиток та стійке зростання [2];
- найбільш раціональне та продуктивне використання наявних ресурсів, можливостей та потенціалу;
- вибір та орієнтація на розвиток тих напрямів діяльності компанії, що у майбутньому дають найкращі перспективи для підприємства;
- мінімізація негативного впливу факторів зовнішнього середовища та підвищення ступеня захисту від можливих загроз;
- встановлення бажаного рівня прибутковості.

Таким чином, враховуючі принципи, склад, умови та послідовність дій щодо розробки стратегії розвитку, можемо запропонувати більш розширене та вдосконалене поняття «стратегія розвитку підприємства»: це чітко й конкретно сформульована, систематизована, сформована з урахуванням можливостей та цілей

система заходів, що розробляються на певний період часу для забезпечення ефективної діяльності підприємства, довгострокового його розвитку та враховує сучасні умови господарювання й забезпечує адаптацію до змін у зовнішньому середовищі.

Отже, сучасні складні та мінливі умови господарювання в Україні провокують необхідність постійного пристосування підприємств до змін у навколишньому середовищі, підвищення гнучкості, безперервного пошуку можливостей для збільшення конкурентоспроможності, встановлення конкурентних довгострокових переваг, підвищення ефективності діяльності організацій. Все це є можливим у випадку встановлення чітких цілей, прагнень їх досягти, та правильно розробленій стратегії розвитку підприємства.

Список використаних джерел:

1. Гринько Т. В. Формування стратегії вітчизняних підприємств / Т. В. Гринько // Прикладна статистика: проблеми теорії та практики : зб. наук. праць. – К., 2013. – № 12. – 459 с.
2. Гринько Т. В. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємств / Т. В. Гринько // Прикладна статистика: проблеми теорії та практики : зб. наук. праць. – К., 2012. – № 11. – Матеріали подаються в авторській редакції. – 396 с.
3. Квятковські Я. Стратегія розвитку – принципи побудови і впровадження. Опис методу [Електронний ресурс] / Я. Квятковські, В. Одзімек, Я. Кшижак. – Краків, 2004. – 29 с. – Режим доступу : http://regionet.org.ua/files/Strategy_development_MISTIA_2004_ua.pdf
4. Рульєв В. А. Менеджмент : навч. посіб. / В. А. Рульєв, С. О. Гуткевич. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 312с.
5. Саєнко М. Г. Стратегія підприємства : навч. посіб. / М. Г. Саєнко. – Тернопіль : Економічна думка, 2006. – 390 с.
6. Гринько Т. В. Управління змінами на підприємствах – необхідна умова забезпечення їх розвитку / Т. В. Гринько // Бізнес Інформ. – 2013. – № 10. – С. 247–252.

Корса І. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

МІСЦЕ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективне функціонування підприємства залежить від організації його системи менеджменту, результативність якої, в свою чергу, залежить від рівня збалансованості її основних підсистем та їх здатності реалізовувати сформований потенціал. Оскільки всі підсистеми в організації взаємопов'язані і взаємозалежні,